

Przestrzeń spotkania V – węgierski „Jelenkor” w „Tekstualiach”

Z radością oddajemy do rąk polskich czytelników trzeci tegoroczny, tym razem węgierski, numer kwartalnika. W tej edycji „Tekstualiów” prezentujemy Państwu zbiór przekładów studiów literaturoznawczych oraz tekstów literackich (poetyckich i prozatorskich) i krytycznoliterackich publikowanych pierwotnie na łamach czasopisma „Jelenkor”, którego tytuł w tłumaczeniu na język polski oznacza „Współczesność”, i który ukazuje się nieprzerwanie od 1958 roku w Peczu (węg. Pécs). W wyborze tekstów przygotowanym przez Zoltána Ágostona, redaktora naczelnego periodyku, znajdą Państwo utwory zróżnicowane rodzajowo i gatunkowo, począwszy od artykułów naukowych, poprzez wiersze, poematy i prozę, na tekstach diarystycznych skończywszy.

Do grona ich autorów należą zarówno twórcy naj młodszego pokolenia, między innymi: Péter Závada (1982), poeta, Edina Szvoren (1974), pisarka i pedagog, Anna Szabó T. (1972), poetka, tłumaczka, jak i pisarze średniej oraz najstarszej generacji, których zasługi dla kształtowania współczesnego węgierskiego życia literackiego jawią się jako trudne do przecenienia. Wśród autorów są zatem tacy mistrzowie pióra jak Péter Esterházy (1950), pisarz i eseista znaczący nie tylko na Węgrzech, lecz także cieszący się uznaniem w międzynarodowych kręgach literackich i czytelnicznych. Nie zabrakło również tekstów twórców takich, jak László Bertók (1935), poeta i prozaik, laureat Nagrody im. Józsefa Attyla, László Krasznahorkai (1954), pisarz, autor scenariuszy filmowych, Péter Nádas (1942), jeden z najwybitniejszych współczesnych pisarzy węgierskich, którego dzieła tłumaczone były na wiele języków i który od lat wymieniany jest jako kandydat do Nagrody Nobla, a także Imre Oravecz (1943), poeta, prozaik, tłumacz literatury pięknej. Warto przypomnieć, że czterej ostatni spośród wspomnianych autorów uhonorowani zostali Nagrodą Państwową im. Lajosa Kossutha. W gronie twórców tego wydania czasopisma znajdują się także Ottó Tolnai (1940), pisarz, poeta i dramaturg, będący przedstawicielem mniejszości węgierskiej w Wojwodinie, Gábor Csordás (1950), poeta, tłumacz, wydawca i krytyk literacki związany z redakcją czasopisma „Jelenkor”, Zsófia Bán (1957), pisarka, historyk literatury i krytyk literacki, György Konrád (1933), pisarz i eseista, József Takáts (1962), redaktor, krytyk literacki, historyk literatury, wykładowca w Katedrze Komparatystyki Literackiej na Uniwersytecie w Pécsu, czy István Vörös (1964), poeta, prozaik, historyk literatury, hungarysta i bohemista, pracownik naukowy Uniwersytetu Katolickiego Pétera Pázmánya. Przygotowany przez Zoltána Ágostona wybór tekstów cechuje się wielogłosowością, w numerze nie brakuje również polskich akcentów. Należą do nich między innymi obszernie fragmenty diarystyczne Gábora Csordása

W kryzysie. *Dziennik polski* 1983. Część I i II oraz artykuł Józsefa Takátsa *Naukowe i tułacze lata Czesława Miłosza*, wreszcie wspomnienie o zmarłym 15 sierpnia 2013 roku Sławomirze Mrożku pióra Gábor Kőrnera.

Teksty trafiają do Czytelników w przekładach Daniela Warmuza (któremu w imieniu redakcji i własnym chciałabym szczególnie podziękować za zaangażowanie w prace nad tą edycją „Tekstualiów”) oraz Justyny Etenkowskiej, Anny Obrat, Karoliny Wilamowskiej, Joanny Wilczak i Kingi Piotrowiak-Junkiert, którym również należą się słowa wdzięczności za staranność pracy translatorskiej.

Numer węgierski jest piątym z kolei dużym (jeśli nie liczyć wielu innych przekładów publikowanych sukcesywnie w dziale kwartalnika *Tłumaczenia*) przedsięwzięciem translatorskim „Tekstualiów” przygotowanym w ramach międzynarodowego projektu wymiany przekładów *Review within Review* („Czasopismo w Czasopiśmie”) o dziesięcioletniej już tradycji. Od 2009 roku „Tekstualia” znajdują się w gronie partnerów (pochodzących między innymi ze Słowenii, Słowacji, Czech, Węgier, Rumunii, Włoch, Czarnogóry, Macedonii, Chorwacji, Litwy, Austrii, Serbii, i Wielkiej Brytanii) tego przedsięwzięcia (zainicjowanego przez redaktorów słoweńskiego periodyku „Apokalipsa” – dr Stanisławę Chrobakovą-Repar i dr. Primoža Reparę – który w tym roku obchodzi dwudziestolecie swojego istnienia). Wcześniej drukowaliśmy na łamach kwartalnika obszernie wybory tekstów ze słowackiego czasopisma „Romboid” („Tekstualia” 2009, nr 4/19), serbskiego „AKT-u” („Tekstualia” 2011, nr 1/24), czeskiego kwartalnika „Pro-timluv” („Tekstualia” 2011, nr 4/27) i słoweńskiej „Apokalipsy” („Tekstualia” 2012, nr 3/30), a wybrane teksty literackie i naukowe z kwartalnika ukazywały się między innymi w tłumaczeniach na języki serbski, czeski i słoweński.

Ta aktywność zawsze była niezwykle kształcąca, poszerzała horyzonty poznawcze, ostatnio stała się powodem do radości. Z okazji dziesięciolecia *Review within Review* jego twórcy – Stanislava oraz Primož Reparowie (Słowenia) oraz pozostali członkowie jury w składzie prof. dr hab. Humberto Ortega Villaseñor (Meksyk), dr Zoltán Ágoston (Węgry), Miroslav Mićanović (Chorwacja) docenili tę pracę i w ramach konkursu postanowili przyznać dwie nagrody: Žanecie Nalewajk nagrodę dla najaktywniejszego redaktora w projekcie „Czasopismo w czasopiśmie” oraz Joannie Strzeleckiej, dyrektorowi Domu Kultury Śródmieście w Warszawie, wydawcy „Tekstualiów”, za umożliwienie kwartalnikowi udziału w tym międzynarodowym przedsięwzięciu. Nagrody zostały wręczone 1 września 2013 roku w Lublanie.

Nie mniej niż z nagród cieszymy się z tego, że „Tekstualia” po raz kolejny stają się przestrzenią spotkania, w której tym razem może toczyć się intelektualny dialog polskich czytelników ze współczesną literaturą i kulturą węgierską. Mamy nadzieję, że wkrótce także „Jelenkor” stworzy taką przestrzeń dla węgierskich odbiorców literatury polskiej.